

LONDA

2021

Ripoti ya Côte D'Ivoire Haki za Dijitali na Ujumuishaji

LONDA

RIPOTI YA CÔTE D 'IVOIRE HAKI ZA DIJITALI NA UJUMUISHAJI 2021

UCHAPISHAJI WA PARADIGM INITIATIVE

Imechapishwa na Paradigm Initiative

374 Borno Way, Yaba, Lagos, Nigeria

Email: media@paradigmhq.org

www.paradigmhq.org

Iliyochapishwa mnamo Mei 2022

Ripoti iliyotolewa na Constant Konan

Timu ya Uhariri: 'Gbenga Sesan, Kathleen Ndong'mo, Hlengiwe Dube, Margaret Nyambura

Ndung'u, Mawaki Chango, Nnenna Paul-Ugochukwu and Thobekile Matimbe.

Ukurasa wa jalada uliofanywa na Kenneth Oyeniya

Iliyoundwa na Luce Concepts

Picha na Pexels

This publication may be reproduced for non-commercial use in any form provided due credit is given to the publishers, and the work is presented without any distortion.

Copyright © 2022 Paradigm Initiative

Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

JEDWALI LA YALIYOMO

01

UFUPISHO

02

UTANGULIZI

UFIKIAJI WA MTANDAO NA
MATUMIZI NCHINI CÔTE D'IVOIRE

03

TAARIFA POTOFU NA MATAMSHI YA
CHUKI NCHINI CÔTE D'IVOIRE

05

SERA NA KANUNI ZA SASA ZA KIDIJITALI

06

HITIMISHO

07

MAPENDEKEZO

LONDA

RIPOTI YA CÔTE D'IVOIRE HAKI ZA DIJITALI NA UJUMUISHAJI 2021

UCHAPISHAJI WA PARADIGM INITIATIVE

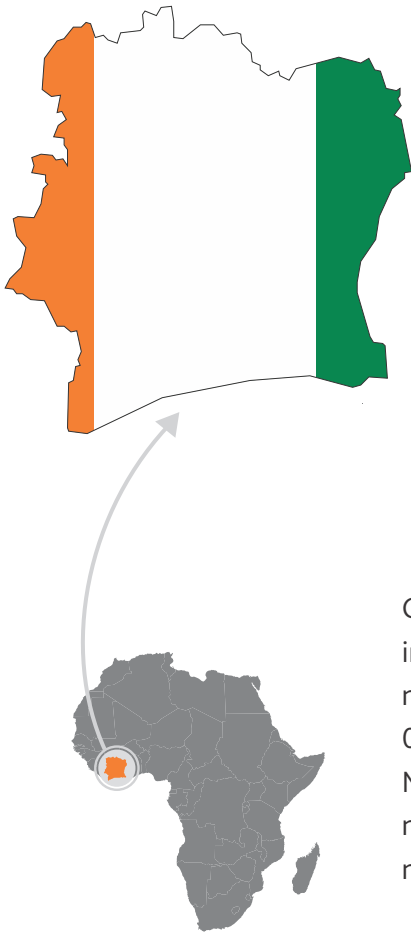
UFUPISHO

Miongoni mwa mahitaji ya kawaida ya demokrasia sio tu uhuru wa kujieleza, lakini pia uwazi wa kupata, kuchambua na kufichua habari. Hata hivyo, mahitaji haya yanaonekana kupata mabadiliko makubwa kutokana na mipangilio ya vipengele ambavyo, bila ya kuingiliwa na kuathri kabisa kwa maisha ya kila siku ya jamii za kisasa, vimekuzwa na kuenezwa kwa Mtandao na mitandao ya kijamii.

Kwa Côte d'Ivoire, suala la taarifa potofu na matamshi ya chuki ni kiini cha changamoto mpya zinazoikabili serikali, idadi ya watu na wahusika wote wa maendeleo. Ripoti hii itashughulikia masuala kadhaa na kupendekeza mapendekezo ya kuimarisha uthabiti wa idadi ya watu dhidi ya vitisho ambavyo hupelekea taarifa potofu na matamshi ya chuki yanaleta uwiano wa kijamii nchini Côte d'Ivoire.

Mitazamo inajumuisha muhtasari wa hali ya taarifa potofu, ufahamu bora wa mfumo wa kisheria wa taarifa potofu na changamoto zinazohusiana, na mbinu bora za kusaidia kuongeza uelewa miongoni mwa watumiaji wa Mtandao.

UTANGULIZI

HAKI ZA DIJITALI NA UJUMUISHAJI YA NCHI YA CÔTE D'IVOIRE

Côte d'Ivoire ni nchi ya Afrika Magharibi inachukua eneo la 322,462 km², inayopatikana katika jioografia ya dunia mwa kaskazini kati ya Tropiki ya kansa na Ikweta. Idadi ya wakazi wake, hasa vijana, inakadiriwa kuwa wenyeji 28 088 455 mwaka wa 2021.¹ Nchi yenye nguvu kuu ya kiuchumi katika Afrika Magharibi inayozungumza Kifaransa, ina moja ya ukuaji wa uchumi wenye nguvu zaidi (kutoka 6 hadi 11% kati ya 2012 na 2019) duniani na inadumisha nafasi yake kama mzalishaji na muuzaji wa nje wa kakao na korosho.²

UFIKIAJI WA MTANDAO NA MATUMIZI NCHINI CÔTE D'IVOIRE

Kwa upande wa matumizi ya mtandao na mawasiliano ya simu, Côte d'Ivoire ni moja ya nchi yenye viwango vya juu zaidi vya utumiaji wa intaneti katika ukanda wa Afrika Magharibi ikiwa na wastani wa 46.8% mnamo Januari 2021.³ Kiwango cha kupenya kwa Mtandao usiobadilika ni 1.2% wakati kile cha Mtandao wa simu ni 77%.⁴ Idadi ya watu waliounganishwa kwenye Mtandao inakadiriwa kuwa milioni 12.50, ikiwa ni ongezeko la 2.5% kati ya 2020 na 2021.⁵ Ikumbukwe pia kwamba asilimia 22.1 ya wakazi wa Ivory Coast wanatumia mitandao ya kijamii, ambayo ni sawa na karibu watumiaji milioni 5.90. Côte d'Ivoire iko katika nafasi ya 3 Afrika Magharibi katika uwanja wa TEHAMA.⁶

1. The World Factbook / Côte d'Ivoire, in <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire/> consulted on the 13th of January 2021 at 11:23 hrs
2. In <https://www.banquemondiale.org/fr/country/cotedivoire/overview> consulted on the 10th of January 2022 at 12:10 hrs
3. In <https://www.artci.ci/index.php/marches-regules/11-observatoire-du-secteurs-des-telecoms/service-internet/75-abonnes-service-internet.html?tmpl=component&print=1&layout=default> consulted on the 12th of January 2021 at 00:45hrs.
4. In <https://www.artci.ci/index.php/marches-regules/11-observatoire-du-secteurs-des-telecoms/service-internet/75-abonnes-service-internet.html?tmpl=component&print=1&layout=default> consulted on the 12th of January 2021 at 00:45hrs
5. In <https://datareportal.com/reports/digital-2021-cote-divoire> consulted on the 15th of January 2021 at 12:10hrs
6. Mamadou Sanogo, « ICT Sector, Coe d'Ivoire 3rd in West Africa » in <https://www.7info.ci/secteur-tic-la-cote-divoire-3e-en-afrique-de-louest/> consulted on the 10 of January 2021 at 9:10hrs

TAARIFA POTOFU NA MATAMSHI YA CHUKI NCHINI CÔTE D'IVOIRE

Kuongezeka kwa Mtandao na mitandao ya kijamii kumebadilisha kwa kiasi kikubwa mwingiliano katika nafasi ya umma, ambayo imezidi kuwa ya kawaida. Nchini Côte d'Ivoire, visa vya habari potofu vinazidi kuenea, hasa katika kipindi cha miaka mitano iliyopita. Hakika, kuenea kwa anuwai ya aina za habari zisizo na maana kunazidi kuonekana, haswa kwenye Facebook. Kuongezeka kwa mabaraza ya majadiliano ya mtandaoni kumeongeza habari ghushi kutokana na makabiliano kati ya wafuasi wa vyama tofauti vya kisiasa.⁷

Ukweli huu pia ulidhihirika wakati wa mizunguko ya uchaguzi ya 2020 na 2021. Hakika, Côte d'Ivoire haiko salama kutokana na uzushi wa matangazo ya kisiasa yanayopotosha na taarifa za uongo zinazotolewa kwenye majukwaa ya wavuti.⁸

Miongoni mwa mifano hiyo, tunaweza kutaja nadharia nyingi za njama zinazohusiana na ugonjwa wa virusi vya Korona. Hakika, ripoti iliyochapishwa na Taasisi ya Kitaifa ya Kidemokrasia (NDI) nchini Ivory Coast inasema kwamba habari potofu zinazozunguka kuhusu UVIKO-19 hapo awali zilisababisha watu wote wa Ivory Coast kutilia shaka uwezo wa Ivory Coast kujibu ipasavyo changamoto zinazoletwa na mapambano dhidi ya janga hilo.⁹

Maswali haya yalikuwa na athari kubwa katika usimamizi zaidi wa janga hili na heshima ya haki za kidijitali, haswa katika jiji la Abidjan.¹⁰

Kulingana na Anderson Diédri,

Habari hizo za uwongo ziliwapotosha wananchi na kuwafanya wawe na tabia zisizofaa.

*“Tumeona watu wakiharibu kituo cha uchunguzi kilichokuwa kinajengwa huko Yopougon¹¹ {kitongoji cha mji wa Abidjan}, wakiadini kuwa kituo hiki kilikuwa kinaenda kupokea wagonjwa ambao wangeenda kuwachafua, wakati ukweli ni kituo cha uchunguzi ambacho kilitakiwa kusaidia kuboresha huduma na msaada katika mapambano dhidi ya ugonjwa huo”.*¹²

Kwa kuongezea, shutuma za njama za mauaji dhidi ya wanasiasa mashuhuri, tuhuma zisizo na uthibitisho za udanganyifu katika uchaguzi, picha zilizodanganywa ili kueneza hadithi za uwongo za kisiasa na taarifa za uwongo zinazohusishwa na wanasiasa zilichangia pakubwa katika kueneza habari za uwongo na matamshi ya chuki wakati wa uchaguzi wa rais wa Oktoba 2020 na uchaguzi wa rais wa Oktoba 2021. Kwa hakika, *“Vipindi vya uchaguzi vina sifa ya msisimko wa kisiasa unaosababisha dosari nyingi”.*

7. The Democratic Observatory of Côte d'Ivoire (ODCI) is one of the most influential Facebook discussion groups in Côte d'Ivoire. With a community of more than 400,000 members, this group is a space for exchanges in which Ivorians discuss social issues, especially political ones. In <https://newsgeek.ci/2020/06/03/odci-le-plus-grand-forum-facebook-de-cote-divoire-ferme-pour-pedopornographie/> consulted on the 20th of January 2022 at 11:23hrs.

8. Pascal Hérard, "Presidential election in Côte d'Ivoire: can Facebook fight against Fake News? » in <https://information.tv5monde.com/afrique/presidentielle-en-cote-d-ivoire-facebook-peut-elle-lutter-contre-les-fake-news-380296> consulted on the 14th of January 2022 at 11:21hrs.

9. National Democratic Institute, Report on Disinformation in Côte d'Ivoire, 1st case study, September 2020, in <https://www.ndi.org/sites/default/files/Final%20French%20Case%20Study.pdf>

10. Report on digital rights and inclusion in Côte d'Ivoire, in https://paradigmhq.org/wp-content/uploads/2021/06/Droits-Num%C2%AEriques-et-Inclusion-au-Cote-D_ivoire.pdf

11. Municipality of the City of Abidjan

12. Ruth Assoko, "Coronavirus epidemic, feedback on an information crisis" in <https://www.lemediacitoyen.com/epidemie-de-coronavirus-retour-sur-une-crise-de-linformation/> consulted on January 10 2022 at 06:30 min.

Matukio ya habari potofu, ambayo yamekuwepo kila wakati, siku hizi, na Mtandao, mitandao ya kijamii na vyombo vya habari ambavyo vina safu ya uhariri wa habari za uwongo, huchukua kiwango ambacho hakijawahi kutokea. Kuna uhusiano zaidi na wazi zaidi kati ya msururu wa watendaji wa taarifa potofu na vyama vya siasa vya jadi ambavyo, kwa sababu nyingi, vinaonyesha matumizi makubwa ya “Habari za Uongo”.¹³

9%

WA MATAMSHI YA
CHUKI KWENYE VIKUNDI,
KURASA NA WASIFU

172

KULINGANA NA UFUATILIAJI
UNAOFANYWA.

Matamshi ya chuki ya mtandaoni, kwa upande mwingine, yamekuwa yakibadilikabadilika hasa katika mwaka wa 2021. Kwa hakika, katika kipindi cha kuanzia tarehe 15 hadi 21 Julai 2021, kulikuwa na upungufu wa 9% wa matamshi ya chuki kwenye vikundi, kurasa na wasifu 172 za Facebook kulingana na ufuatiliaji unaofanywa na vipindi vya mahojiano, Côte d'Ivoire.¹⁴ Ufuatiliaji pia unaonyesha kuwa kuanzia Septemba 30 hadi Oktoba 6, 2021, matamshi ya chuki yalipungua kutoka 121 hadi 95. Kinyume chake, ripoti inaonyesha ongezeko la 41% la matamshi ya chuki mtandaoni, haswa kwenye Facebook, kutoka Novemba 4 hadi 10, 2021.¹⁵ Wiki ya pili ya 2022, kwa mfano, inatoka 110 hadi 105, kupungua kwa 5%.¹⁶

Hatimaye, takwimu zilizotajwa hapo juu zinaonyesha kuwa matamshi ya chuki mtandaoni hutofautiana kulingana na habari za kisiasa za nchi na kwa ujumla hujidhihirisha katika mabaraza ya kubadilishana mtandaoni, hasa kwenye Facebook. Ikumbukwe pia kwamba ili kupunguza athari za taarifa potofu na kauli za chuki, mipango kadhaa kama vile shughuli za uhamasishaji, mafunzo na ufuatiliaji imetekelezwa na serikali na asasi za kiraia.¹⁷

**Vipindi vya uchaguzi vina
sifa ya msisimko wa kisiasa
unaosababisha dosari nyingi.**

13. Christian Gambotti, "THE MONDAY CHRONICLE- Ivory Coast: How "fake news" tries to intervene in the presidential election or decryption of the Vice Media article", in <https://www.lintelligentdabidjan.info/news/la-chronique-du-mondi-cote-divoire-how-the-fake-news-are-trying-to-intervene-in-the-presidential-election-or-decryption-of-the-vice-media-article/> consulted on 14 January 2022 at 9:21 p.m.

14. Online hate speech monitoring is an activity of the USAID-funded Political Transition and Inclusion (PTI) Program implemented by the National Democratic Institute (NDI), Internews, and a coalition of Ivorian civil society organizations. In <https://www.fratmat.info/article/214185/societe/discours-de-haine-en-ligne-en-cote-divoire-2e-baisse-consecutive-depuis-le-debut-du-mois> consulted on January 21, 2022 at 03:32 min.

15. Danielle Tiémélé, "Côte d'Ivoire-AIP/ A 41% increase in hate speech on the web in one week (Observatory)", in <https://www.aip.ci/cote-divoire-aip-une-ascension-of-41-hate-speeches-on-the-canvas-in-one-week-observatory/> consulted on January 24, 2022 at 01:34 min.

16. Eugène Sahi, "Haine en ligne Côte d'Ivoire: More good news" in <https://www.afrique-sur7.ci/484253-haine-en-ligne-cote-divoire> consulted on January 23, 2022 at 05:32 min.

17. Délorès Pie, "Disinformation online around the ballot, the OIDH recommends the maintenance of political dialogue", in <https://www.lemediacitoyen.com/desinformation-en-ligne-autour-du-scrutin-loidh-preconise-le-maintenance-du-dialogue-politique/> consulted on January 05, 2022 at 01:30 min.

SERA NA KANUNI ZA SASA ZA KIDIJITALI

Côte d'Ivoire ina mfumo mpana wa kanuni za kidijitali. Kuimarika kwa sekta hii kwa hakika ni matokeo ya kuongezeka kwa uhalifu wa mtandaoni na kuenea kwa mfumo wa kidijitali wa jamii ya Ivory Coast katika kipindi cha miaka kumi iliyopita. Kuhusu sheria, ifahamike kuwa nchi imepitisha vyombo kadhaa vya kisheria ikiwa ni pamoja na Sheria Na. 2012-293 ya Machi 21, 2012 kuhusu Mawasiliano na Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA), iliyoundwa kusimamia sekta ya mawasiliano. Habari na Mawasiliano (TEHAMA), inayokusudiwa kutawala sekta ya mawasiliano.

Pia kuna:

- Sheria Na. 2013-867 ya tarehe 23 Desemba, 2013 kuhusu upatikanaji wa taarifa zenye maslahi kwa umma,
- Sheria namba 2013-451 ya tarehe 19 Juni, 2013 kuhusu mapambano dhidi ya uhalifu wa mtandaoni,
- Sheria namba 2017-803 ya tarehe 7 Desemba 2017 inayohusu mwelekeo wa jumuiya ya habari,
- Sheria mpya ya 2017-867 ya tarehe 27 Desemba 2017 inayohusu utawala wa kisheria wa vyombo vya habari, ambayo inazingatia vyombo vya habari vya mtandaoni, na
- Sheria Na. 2019-574 inayohusu Kanuni ya Jinai

ya Côte d'Ivoire. Ni muhimu kupitia upya sheria hii inayoshughulikia uwepo wa uhalifu wa kukashifu. Hii ndio visa ya kifungu cha 183 cha Sheria ya Kanuni ya Adhabu.

Jambo kuu la kukumbuka ni kwamba hakuna sheria mahususi ya kushughulikia taarifa potofu na matamshi ya chuki mtandaoni. Sheria nzima kwa hakika inatawaliwa na mkusanyo wa vifungu vilivyotawanyika katika sheria mbalimbali lakini hakuna mahususi. Kwa kweli, tayari mnamo 2018, Rais Alassane Ouattara alitangaza sheria ya kukomesha hali ya upotoshaji, lakini haikuanza kutumika.¹⁸

Pia, wakati kipengele cha sheria na adhabu kinachohusiana na taarifa potofu zinazokuzwa kama suluhu ifaayo kwa kuzingatia uharibifu wa kisiasa, kiuchumi na kijamii unaosababishwa, ukosoaji mbalimbali hutolewa na wadau wa asasi za kiraia. Kwa mfano, kuna wasiwasi unaoongezeka kwamba vita dhidi ya upotoshaji ni kisingizio cha kunyamazisha sauti zinazopingana na kuingilia uhuru wa kujieleza, jambo ambalo ni msingi wa demokrasia. Hali kama hizi hufanya mfumo wa kisheria wa jambo hili kuzidi kuwa mgumu, na matokeo ambayo hayajawahi kutokea, haswa kwa vijana ambao wako wengi kwenye mitandao ya kijamii.

18. TV5 Monde, "Presidential election in Côte d'Ivoire: disinformation abounds on social networks", in <https://information.tv5monde.com/afrique/presidentielle-en-cote-d-ivoire-la-desinformation-pullule-sur-les-reseaux-sociaux-381545> consulted on January 24, 2022 at 06:30 min.

HITIMISHO

Udhaifu wa mazingira ya kijamii na kisiasa ya Ivory Coast katika kipindi cha miaka mitano iliyopita unatokana zaidi na kupenya kwa nafasi ya kidijitali na watendaji wa kisiasa na wafuasi wao.

Udhibiti wa habari na maoni ya umma kwa madhumuni ya kisiasa na wahusika hawa ni njia yenye nguvu ya kuunganisha msimamo wa harakati fulani za kisiasa na kuwaondoa wapinzani watarajiwa. Katika muktadha kama huo, habari potofu na matamshi ya chuki yalilazimika kuongezeka sana. Hali hii imekuwa na athari kubwa katika haki za binadamu na mafungamano ya kijamii nchini.

Juhudi za mashirika ya kiraia na mashirika yasiyo ya kiserikali (AZAKI) pia zimesaidia kupunguza na kufuatilia vyema athari za taarifa potofu na matamshi ya chuki katika maandalizi, wakati na baada ya uchaguzi wa rais na wabunge.

Hata hivyo, juhudi kubwa bado zinahitajika ili kusaidia vyema mapinduzi ya kidijitali nchini. Kati ya usambazaji usio sawa wa huduma kwa wote, matumizi mabaya na matumizi mabaya ya majukwaa ya digital na mgogoro wa maadili kuhusiana na mazoea mabaya kwenye mitandao ya kijamii, Côte d'Ivoire, kupitia serikali yake, itabidi kuwekeza zaidi katika maendeleo ya teknolojia na usimamizi wa mabadiliko. hiyo ni asili yake. Usimamizi huu wa mabadiliko lazima pia uzingatie elimu ya msingi yenye mwelekeo wa vyombo vya habari vipya.

Udhibiti wa habari na maoni ya umma kwa madhumuni ya kisiasa na wahusika hawa ni njia yenye nguvu ya kuunganisha msimamo wa harakati fulani za kisiasa na kuwaondoa wapinzani watarajiwa.

MAPENDEKEZO

Wadau mbalimbali wa mfumo ikolojia wa kidijitali nchini Côte d'Ivoire, watendaji wa sekta ya umma na binafsi, mashirika ya kiraia, washirika wa kiufundi na kifedha wa serikali katika muktadha huu wametoa mapendekezo kadhaa hapa chini kwa nia ya kukuza mazingira bora ya kidijitali, yaliyoandaliwa kisheria na raia na watendaji wanaowajibika:

- Raia lazima wajiepushe na hotuba na vitendo vinavyoweza kudhoofisha mshikamano wa kijamii au kuzorotesha hali ya hewa ya kijamii na kisiasa na hotuba na machapisho (maandishi au video, n.k.) zinazoitisha vurugu, chuki au chuki dhidi ya wageni;
- Serikali lazima ichukue hatua zinazofaa ili kuepuka uenezaji au usambazaji wa habari za uongo na nyeti kwa kurasa au akaunti chini ya wajibu wao;
- Serikali lazima iwaelimishe na kuwafunza wananchi kuhusu mila na desturi za kidemokrasia na utamaduni wa kidemokrasia unaozingatia jinsia;
- Wananchi lazima wayape kipaumbele maudhui ambayo yana chanzo cha kuaminika;
- Serikali lazima ielezee hati ya pamoja ikijumuisha vikwazo dhidi ya watunzi wa matamshi ya chuki, chuki dhidi ya wageni, ubaguzi wa rangi, ubaguzi wa kijinsia au habari za uwongo zinazoweza kuvuruga utulivu wa umma;
- Serikali na wasomi wafanye na kukuza utafiti wa kisayansi wa ndani kuhusu masuala ya kidijitali kwa ujumla na upotoshaji hasa;
- Mashirika ya kiraia lazima yajihusishe katika mchakato wa kutetea utungaji wa sheria ambayo inashughulikia haswa habari potovu na matamshi ya chuki mtandaoni
- Serikali lazima iendeleze ujuzi wa vyombo vya habari na habari;
- Mashirika ya kiraia lazima yaunde harambee ya utekelezaji kati ya watendaji wa asasi za kiraia wanaoshughulikia suala la upotoshaji;
- Kuhamasisha washiriki wa vikundi au mabaraza pepe kuhusu vifungu vya kisheria vinavyokandamiza usambazaji wa habari za uwongo;
- Serikali ibuni sera ya kudhibiti maudhui ya kuheshimu haki inayoshughulikia matamshi ya chuki, chuki dhidi ya wageni au matamshi ya aina ambayo yanatatiza utulivu wa umma.

Londa 2021 inapanua ripoti ya mwaka jana na matokeo kutoka kwa nchi 22 zinazochunguza mada za faragha, uhuru wa kujieleza, ufikiaji wa habari, mgawanyiko na kutengwa, mabadiliko ya kidijitali, uwezo wa kumudu bei, jinsia na mengine ndani ya mifumo iliyopo ya sheria na dhidi ya msingi wa mgawanyiko wa dijitali unaoongezeka. Toleo hili linanasa mapengo na kutoa mapendekezo ili kufikia Afrika iliyojumuishwa kidijitali na inayoheshimu haki.

Paradigm Initiative

374 Borno Way, Yaba, Lagos, Nigeria

Email: media@paradigmhq.org

www.paradigmhq.org

     @ParadigmHQ